

Priručnik za EU usklađenost proizvoda i zaštite životne sredine

Strateški vodič za sveobuhvatnu usklađenost sa tržištem,
bezbednost proizvoda, ekologiju ambalaže, cirkularnu ekonomiju i
digitalnu obavezu dokazivanja na evropskom jedinstvenom tržištu

SYSTEMIC STANDARDS

Oberasbacher Str. 16c
90522 Oberasbach
Nemačka

info@systemic-standards.com
www.systemic-standards.com

Važne informacije za međunarodne proizvođače, uvoznike, menadžere lanca snabdevanja, nosioce robnih marki i
online trgovce (e-trgovina)

1. Uvod: Novi, višedimenzionalni EU model usklađenosti

Era u kojoj se regulatorna usklađenost proizvoda u Evropskoj uniji mogla završiti prostim lepljenjem CE oznake je definitivno prošla. EU temeljno transformiše evropsko jedinstveno tržište. Cilj je zatvoren ekonomski prostor koji štiti potrošače od nesigurnih proizvoda i istovremeno forsira prelazak na klimatski neutralnu cirkularnu ekonomiju.

Danas i u budućnosti, usklađenost više nije izolovani zadatak tehničkog razvoja. Ona predstavlja višedimenzionalni sistem koji obuhvata ceo životni ciklus proizvoda: od prvog dizajna (eko-dizajn), preko tehničke bezbednosti, održivosti lanca snabdevanja i digitalne transparentnosti pre prodaje u online trgovini, pa sve do finansijske odgovornosti za reciklažu na kraju životnog veka proizvoda (end-of-life).

Ovaj priručnik pruža potpun, sistematičan pregled šest najvažnijih regulatornih stubova (CE, GPSR, PPWR, EPR, ESPR i DPP), jasno ih međusobno razgraničava i pokazuje kako se oni međusobno povezuju u operativnom poslovanju.

CE	GPSR	PPWR	EPR	ESPR	DPP
Conformité Européenne	General Product Safety Regulation	Packaging and Packaging Waste Regulation	Extended Producer Responsibility	Ecodesign for Sustainable Products Regulation	Digital Product Passport
<i>Evropska usklađenost</i>	<i>Uredba o opštoj bezbednosti proizvoda</i>	<i>EU uredba o ambalaži</i>	<i>Proširena odgovornost proizvođača</i>	<i>Uredba o ekodizajnu za održive proizvode</i>	<i>Digitalni pasoš proizvoda</i>

Zašto je razgraničenje ključno

CE, GPSR, PPWR, EPR, ESPR i DPP nisu izolovani regulatorni okviri, već se međusobno povezuju. Dok CE i GPSR obezbeđuju bezbednost proizvoda, PPWR i EPR proširuju odgovornost na ambalažu i odlaganje otpada. ESPR i DPP idu korak dalje i transformišu tržište ka modelu zasnovanom na podacima i održivoj odgovornosti za proizvode.

Kompanije koje rano razumeju ove međusobne veze i struktuisano ih implementiraju ne obezbeđuju samo regulatornu usklađenost, već i dugoročnu konkurentsku prednost na evropskom tržištu.

2. Regulatorni stubovi u detaljima (Šta, za koga, za šta?)

2.1 CE oznaka (tehnička usklađenost i bezbednost proizvoda)

- **Šta je to?** Zakonski obavezna oznaka usklađenosti. Postavljanjem CE oznake subjekt koji stavlja proizvod na tržište pravno obavezujuće izjavljuje da proizvod u potpunosti ispunjava sve relevantne harmonizovane evropske direktive i uredbe.
- **Za šta važi?** Isključivo za proizvode koji ulaze u oblast primene najmanje jedne harmonizovane EU sektorske direktive (npr. električni uređaji prema LVD/EMC/RED direktivama, mašine, igračke, medicinski uređaji, građevinski proizvodi, lična zaštitna oprema).
- **Za koga važi?** Za svakog privrednog subjekta koji te proizvode stavlja na tržište Evropske unije (proizvođače, uvoznike i distributere, kao i trgovce koji proizvode prodaju pod sopstvenim brendom).
- **Ključni zahtevi:** sprovođenje sertifikovanih laboratorijskih ispitivanja, izrada interne procene rizika, priprema tehničke dokumentacije (Technical File) i potpisivanje EU deklaracije o usklađenosti (Declaration of Conformity – DoC).

2.2 GPSR (Opšta uredba o bezbednosti proizvoda – Uredba (EU) 2023/988)

- **Šta je to?** Univerzalno, direktno primenljivo pravo EU koje funkcioniše kao regulatorna „sigurnosna mreža“. Ono obezbeđuje da svaki potrošački proizvod na tržištu bude bezbedan bez izuzetka.
- **Za šta važi?** Za sve neprehrambene potrošačke proizvode (B2C roba). Kod proizvoda koji nisu obuhvaćeni CE obavezom (npr. odeća, nameštaj), primenjuje se u potpunosti; kod CE-proizvoda primenjuje se dodatno, posebno u vezi sa obavezama u e-trgovini i upravljanjem povlačenjem proizvoda sa tržišta.
- **Za koga važi?** Za ceo lanac snabdevanja: proizvođače, uvoznike, ovlašćene predstavnike, distributere i izričito i za operatere onlajn platformi (marketplace).
- **Ključni zahtevi:** imenovanje privrednog subjekta sa adresom u EU (odgovorno lice), izrada GPSR procene rizika i za proizvode bez CE obaveze, potpuna sledljivost (brojevi serija/šarži), kao i obavezno prikazivanje svih podataka o proizvođaču i upozorenja u onlajn oglasu pre kupovine.

2.3 PPWR (EU uredba o ambalaži)

- **Šta je to?** Direktno primenljiva uredba Evropske unije koja ima za cilj drastično smanjenje uticaja ambalaže na životnu sredinu i obavezivanje na njenu potpunu reciklabilnost.
- **Za šta važi?** Za svaku vrstu ambalaže koja se stavlja na tržište EU, podeljenu na primarnu ambalažu (prodajna ambalaža), sekundarnu ambalažu (spoljna/omotna ambalaža) i tercijarnu ambalažu (transportna i dostavna ambalaža).
- **Za koga važi?** Za sve privredne subjekte koji plasiraju upakovane proizvode na tržište EU (vlasnici brendova, uvoznici, e-commerce trgovci, kao i pružaoci usluga ispunjavanja narudžbina – fulfillment usluge).
- **Ključni zahtevi:** usklađenost sa principom „dizajn za reciklažu“ (kategorizacija u razrede performansi A–C; zabrana razreda D/E od 2030. godine), ispunjavanje minimalnih PCR (post-consumer recycled) udela kod plastike, strogo poštovanje zabrane prekomernog praznog prostora u pakovanju (maksimalno 50% praznog prostora u transportnim kutijama) i primena standardizovanih EU simbola za razvrstavanje otpada.

2.4 EPR (Proširena odgovornost proizvođača)

- **Šta je to?** Finansijsko-regulatorni princip uređen kroz nacionalna zakonodavstva. Svako ko stavlja proizvod na tržište snosi troškove njegovog sakupljanja, sortiranja i obrade u fazi otpada u svakoj pojedinačnoj zemlji.
- **Za šta važi?** Primenuje se na različite tokove otpada: ambalažu (odnosi se na svu fizičku robu), otpadnu električnu i elektronsku opremu (WEEE), baterije i akumulatore, kao i – u zavisnosti od zemlje – tekstil, gume ili nameštaj.
- **Za koga važi?** Za „prvog stavljalca na tržište“ u svakoj državi članici EU. Kod prekogranične e-trgovine ili dropshipping modela direktno krajnjim kupcima u drugoj EU zemlji, prodavac se automatski smatra obveznikom EPR u toj zemlji.
- **Ključni zahtevi:** registracija kod nadležnih nacionalnih organa u svih 27 država članica EU pojedinačno, zaključivanje ugovora sa ovlašćenim sistemima za sakupljanje i reciklažu (dualni sistemi), kao i redovno (mesečno ili godišnje) prijavljivanje količina i težine proizvoda uz plaćanje odgovarajućih naknada.

2.5 ESPR (Uredba o ekodizajnu za održive proizvode – Uredba (EU) 2024/1781)

- **Šta je to?** Ekološki krovni zakon Evropske unije koji transformiše zahteve za dizajn proizvoda od puke provere energetske efikasnosti ka sveobuhvatnoj proceni održivosti tokom celog životnog ciklusa proizvoda.
- **Za šta važi?** Za gotovo svu fizičku robu na tržištu EU. Izuzeti su isključivo hrana i stočna hrana, kao i lekovi za ljude i životinje. Tačni kriterijumi se postepeno uvode kroz delegirane akte specifične za pojedine grupe proizvoda.
- **Za koga važi?** Primarno za proizvođače i uvoznike koji dizajniraju proizvode i prvi ih plasiraju na tržište Evropske unije.
- **Ključni zahtevi:** ekodizajn po defaultu – proizvodi moraju biti dokazivo projektovani za dugotrajnost, laku popravku, jednostavnu demontažu, ponovnu upotrebu i odsustvo štetnih supstanci. Velika preduzeća dodatno podležu strogim zabranama uništavanja neprodate tekstilne i elektronske robe.

2.6 DPP (Digitalni pasoš proizvoda)

- **Šta je to?** Fundamentalni, IT-bazirani alat za sprovođenje ESPR uredbe. Decentralizovani, cloud-bazirani i interoperabilni sistem podataka koji omogućava digitalno dostupne informacije o proizvodu kroz ceo lanac vrednosti.
- **Za šta važi?** Za sve proizvode koji potpadaju pod ESPR regulativu (prioritetno baterije, tekstil, gvožđe i čelik, elektronika, hemikalije i plastika). Bez DPP-a legalan plasman na tržište EU tehnički nije moguć.
- **Za koga važi?** Za proizvođače i uvoznike (obezbeđivanje podataka i IT infrastrukture), trgovce (obaveza prikaza u online prodavnici), kao i provajdere softverske infrastrukture (garancija dostupnosti i usklađenosti sa EU standardima).
- **Ključni zahtevi:** generisanje jedinstvenog globalnog identifikacionog broja (UID), uspostavljanje standardizovanog API interfejsa prema EU centralnoj registraciji i trajno postavljanje mašinski čitljivog nosača podataka (QR kod ili RFID čip) direktno na proizvod.

3. Jasno razgraničenje između sistema (ko radi šta?)

Da bi se izbegle greške u upravljanju usklađenošću, mora se razumeti fundamentalna podela između različitih regulatornih sistema:

Bezbednost vs. održivost (CE/GPSR vs. ESPR):

CE i GPSR proveravaju da li je proizvod bezbedan za ljude u trenutku prodaje (zaštita od strujnog udara, opekotina, gušenja ili toksičnih emisija). ESPR, s druge strane, procenjuje da li je proizvod održiv za planetu tokom celog životnog ciklusa (efikasnost resursa, ugljenični otisak, cirkularna ponovna upotreba). Visoko efikasan i reciklabilan uređaj (ESPR usklađen) može biti zabranjen ako ima električne nedostatke (kršenje CE pravila). Obrnuto, potpuno bezbedan uređaj (CE usklađen) može biti blokiran ako je konstruisan tako da se baterija ne može zameniti (kršenje ESPR zahteva).

Sadržaj vs. ambalaža (ESPR vs. PPWR):

ESPR se primarno fokusira na suštinski deo proizvoda. PPWR zanemaruje funkciju proizvoda i reguliše isključivo njegovu ambalažu.

Materijalni dizajn vs. finansijski sistem (PPWR/ESPR vs. EPR):

PPWR i ESPR su materijalni i konstruktivni propisi. Oni određuju kako proizvodi i ambalaža moraju fizički biti izrađeni (npr. monomaterijali, granice štetnih supstanci, trajnost). EPR je, nasuprot tome, čisto finansijski i izveštajni sistem. On ne ocenjuje dizajn proizvoda, već zahteva registracione brojeve i finansijsko učešće u troškovima reciklaže nastalog otpada.

Fizički proizvod vs. digitalni twin (ESPR vs. DPP):

ESPR definiše zakonske ekološke zahteve za fizički proizvod. DPP predstavlja njegov digitalni odraz (digitalni dvojnik), koji automatizovano dokazuje usklađenost sa tim zahtevima.

4. Kako se regulative međusobno prepliću i funkcionišu zajedno

U praksi, ovi zakoni ne postoje odvojeno jedni od drugih, već se na ključnim tačkama direktno prepliću i formiraju jedinstven sistem:

Spajanje u DPP (Digitalni pasoš proizvoda):

Digitalni pasoš proizvoda postaje centralno čvorište podataka. Klasična CE deklaracija o usklađenosti (DoC) gubi svoju papirnu formu i integriše se kao digitalni skup podataka direktno u DPP. Istovremeno, deklaracije materijala prema REACH regulativi (CE/GPSR), oznake ambalaže prema PPWR-u i EPR registracioni brojevi ulaze kao posebni podaci u strukturu DPP-a. Jedno skeniranje QR koda na proizvodu omogućava pristup svim dokazima istovremeno.

Eko-modulacija EPR naknada kroz PPWR i ESPR:

Nacionalni sistemi proširene odgovornosti proizvođača (EPR) više ne obračunavaju naknade isključivo prema težini. Uvodi se tzv. eko-modulacija: ambalaža koja prema PPWR-u spada u najbolju reciklažnu klasu „A“ ili proizvod koji prema ESPR-u ima visoku dugovečnost plaća značajno niže EPR naknade. Suprotno tome, loši materijali i neodrživi dizajn rezultiraju visokim kaznenim taksama.

Pritisak e-trgovine (E-Commerce Zange):

GPSR, PPWR i EPR u online trgovini funkcionišu kao jedinstven, strogo povezan sistem. Marketplace platforme kao što je Amazon koriste automatizovane algoritme za proveru oglasa. Prodajna ponuda se u realnom vremenu deaktivira na nivou cele EU ako nedostaje bilo koji od ključnih elemenata: GPSR adresa odgovornog privrednog subjekta, nacionalni EPR registracioni broj za ambalažu (PPWR) ili verifikovani link ka digitalnom pasošu proizvoda (DPP).

5. Zahtevi za proizvode i propisi

Regulativa	Šta je to?	Fizičke karakteristike na proizvodu	Razgraničenja	Od kada važi / obavezno?	Na koga se odnosi?
CE	CE oznaka pokazuje da je proizvod usklađen sa zahtevima Evropske unije u pogledu bezbednosti, zdravlja i zaštite životne sredine, i da sme da se prodaje u Evropskom ekonomskom prostoru.	CE logo vidljiv na proizvodu, njegovoj ambalaži ili pratećoj dokumentaciji.	Nije znak kvaliteta niti dobrovoljna sertifikacija, već obavezna oznaka usklađenosti.	Od uvođenja odgovarajućih EU direktiva ili uredbi, obavezno pre stavljanja proizvoda na tržište, u zavisnosti od kategorije proizvoda.	Proizvođači, uvoznici i trgovci, pri čemu proizvođač snosi glavnu odgovornost.
GSPR	Uredba Evropske unije o opštoj bezbednosti proizvoda za potrošačke proizvode, uključujući i proizvode koji nisu posebno regulisani posebnim propisima.	Nema jedinstvene oznake, ali moraju biti navedeni podaci kao što su naziv proizvođača, kontakt adresa, identifikacija proizvoda i po potrebi upozorenja.	Zamenjuje staru Direktivu o bezbednosti proizvoda i primenjuje se dopunski uz specifične CE propise, a ne umesto njih.	Obavezno se primenjuje u EU od decembra 2024. године.	Proizvođači, uvoznici, trgovci i takođe onlajn platforme (marketplace).
PPWR	Uredba Evropske unije za smanjenje otpada od ambalaže i unapređenje reciklaže i održive ambalaže.	Oznake o sastavu materijala, mogućnosti reciklaže ili ponovne upotrebe ambalaže.	Odnosi se na ambalažu, a ne na sam proizvod.	Obavezno se uvodi postepeno nakon stupanja uredbe na snagu.	Proizvođači, trgovci, uvoznici i subjekti koji stavljaju ambalažu na tržište.
EPR	Princip proširene odgovornosti proizvođača za ceo životni ciklus proizvoda, posebno za odlaganje i reciklažu.	Često nema direktnih oznaka na proizvodu, ali postoje sistemi registracije i licenciranja, kao i eventualno oznake za reciklažu.	Nije pojedinačni zakon, već okvirni princip koji se sprovodi kroz različita nacionalna zakonodavstva.	Već je uspostavljeno u mnogim zemljama EU, u zavisnosti od kategorije proizvoda.	Proizvođači i uvoznici, delimično i trgovci.
ESPR	Uredba Evropske unije za poboljšanje ekoloških performansi i održivosti proizvoda tokom celog životnog ciklusa.	Može sadržati zahteve u pogledu trajnosti, mogućnosti popravke, energetske efikasnosti ili označavanja materijala.	Prevazilazi potrošnju energije i obuhvata mnoge aspekte proizvoda, ne samo energetske proizvode.	Postepeno se uvodi nakon stupanja na snagu za različite grupe proizvoda.	Proizvođači i uvoznici, delimično i trgovci.
DPP	Digitalni skup podataka koji sadrži informacije o poreklu, materijalima, popravci i reciklaži proizvoda.	Karakteristike na proizvodu: najčešće QR kod, NFC oznaka ili slične digitalne tačke pristupa na proizvodu ili ambalaži.	Nije samo fizička oznaka, već digitalni informacioni sistem.	U okviru ESPR se postepeno uvodi kao obavezno za određene grupe proizvoda.	Pre svega proizvođači, kao i uvoznici, trgovci i akteri u reciklaži duž lanca snabdevanja.

6. Primeri iz prakse: Šta važi za koga i kako se sistemi preklapaju?

Primer 1: E-bicikl (kompleksni potrošački proizvod)

CE oznaka:

Obavezna. E-bicikl spada u oblast primene Direktive/Uredbe o mašinama, EMC direktive i RoHS direktive. Neophodna su obavezna laboratorijska ispitivanja u vezi sa elektromagnetnom kompatibilnošću i električnom bezbednošću pogonskog sistema.

GPSR:

Primenjuje se dodatno. Pošto je reč o B2C potrošačkom proizvodu, adrese proizvođača i odgovornog lica u EU moraju biti navedene na okviru i dostupne u onlajn prodavnici. Sistem za prijavu nesreća mora biti implementiran.

PPWR:

Transportna kutija e-bicikla i zaštitne folije moraju biti optimizovane u pogledu zapremine. Mora se poštovati zabrana prekomernog praznog prostora od maksimalno 50%, a na ambalaži moraju biti odštampani standardizovani simboli (npr. PAP 20 za talasasti karton).

EPR:

Trostruka obaveza za subjekta koji prvi stavlja proizvod na tržište. Mora prijaviti težinu e-bicikla u registru za električni i elektronski otpad (WEEE) u zemlji odredišta, registrovati litijum-jonsku bateriju u nacionalnom registru baterija i licencirati transportnu ambalažu u registru ambalaže.

ESPR & DPP:

Primena sa najvišim zahtevima. Prema specifičnom pravnom aktu za baterije, e-bicikl mora imati potpuno funkcionalan baterijski pasoš. Na kućištu baterije mora biti postavljen vatrootporni QR kod. On pruža potrošaču podatke o stanju baterije (State of Health), dok ovlašćenim servisima daje pristup uputstvima za demontažu. CE dokumentacija je digitalno integrisana u pasoš proizvoda.

Primer 2: Majica od pamuka (CE-izuzeti potrošački proizvod)

CE oznaka:

Ne primenjuje se, jer za standardnu svakodnevnu odeću ne postoji specifična CE direktiva (izuzetak: zaštitna odeća).

GPSR:

Primenjuje se u potpunosti kao osnovni zakon o bezbednosti proizvoda. Majica mora imati ušivenu etiketu sa nazivom i poštanskom adresom proizvođača/uvoznika, kao i jedinstveni broj serije (lot/serija) radi sledljivosti u slučaju otkrivanja štetnih supstanci. Dužina učkura kod dečije odeće mora biti u skladu sa bezbednosnim standardima.

PPWR:

Plastična vrećica u kojoj je majica upakovana i dostavna ambalaža onlajn prodavca moraju biti svedene na minimum i moraju imati odgovarajuće simbole za razvrstavanje otpada (npr. LDPE 4).

EPR:

Subjekat koji prvi stavlja proizvod na tržište mora finansijski registrovati plastičnu ambalažu i transportne kese u zemljama potrošača. Postepeno se primenjuje i tekstilni EPR: za samu težinu majice plaćaju se naknade za odlaganje u nacionalne registre tekstila.

ESPR & DPP:

Majica potpada pod stroge ESPR zahteve za tekstil. Uništavanje neprodatih zaliha i povrata je zabranjeno. Na majici mora biti postavljen QR kod otporan na pranje koji vodi ka digitalnom pasošu proizvoda (DPP). On pruža informacije o mogućnosti reciklaže vlakno-u-vlakno, potrošnji vode u proizvodnji i usklađenosti sa REACH regulativom (bez PFAS supstanci).

Primer 3: Visokokvalitetna dizajnerska drvena polica (komad nameštaja)

CE oznaka:

Ne primenjuje se (ne postoji specifična CE direktiva za standardni nameštaj bez električnih komponenti).

GPSR:

Primenjuje se kao glavni regulatorni stub. Mora postojati dokumentovana analiza rizika u pogledu stabilnosti i zaštite od prevrtanja (npr. prema EN 12521). Obavezno je fizičko upozorenje o montaži na zid na jeziku zemlje kupca. Adresa proizvođača i broj modela moraju biti trajno označeni na donjoj strani police.

PPWR:

Zaštitni elementi za ivice od pene i spoljašnja ambalaža moraju biti izrađeni od monomaterijala ili lako razdvojivih materijala. Veštačko povećavanje zapremine pakovanja radi vizuelnog efekta u maloprodaji je zabranjeno.

EPR:

Obavezna registracija i licenciranje ambalažnog materijala u okviru dualnih sistema. U zemljama poput Francuske primenjuje se i specifičan EPR za nameštaj (Éco-mobilier), pri čemu se prijavljuje i plaća na osnovu stvarne težine nameštaja.

ESPR & DPP:

Nakon postepenog uvođenja relevantnih pravnih akata za nameštaj, drvo mora poticati iz dokazivo održivog šumarstva. QR kod na zadnjoj strani police vodi ka digitalnom pasošu proizvoda (DPP), koji sadrži podatke o korišćenim lepkom i materijalima (uključujući usklađenost sa limitima formaldehida) i daje uputstva za nerazorno rastavljanje i ponovnu upotrebu.

7. Zakonski zahtevi za označavanje i nosače podataka

Fizička implementacija na proizvodu i ambalaži sledi strogi zakonski hijerarhijski princip: oznaka na samom proizvodu ima najviši prioritet. Samo ako je proizvod dokazivo premali ili tehnički nepogodan za označavanje, dozvoljeno je prebacivanje na ambalažu ili uputstvo za upotrebu.

Elementi označavanja moraju biti otporni na brisanje, grebanje i hemikalije. Pravno usklađen raspored oznaka obuhvata:

- **CE oznaku** (minimalna visina 5 mm, proporcionalno izvedena) – samo ako postoji obaveza CE označavanja.
- Precrtanu kantu za otpad – samo za električne uređaje i baterije prema **EPR** zahtevima.
- Potpune podatke o proizvođaču i uvozniku sa **punom poštanskom adresom** (nije dozvoljen PO box ili samo URL adresa).
- EU odgovorno lice **sa poštanskom adresom i e-mail adresom** (obavezno za sve proizvođače van EU prema GPSR).
- **Jedinstvene identifikacione oznake proizvoda (ID)** (model, serija ili broj partije) radi potpune sledljivosti.
- Harmonizovane **PPWR** piktograme za razvrstavanje otpada na svim elementima ambalaže.
- Mašinski čitljiv **QR kod** (nosač podataka), koji kao jedinstveni identifikator (UID) povezuje proizvod sa Digitalnim pasošem proizvoda (DPP).

Systemic Standards – Vaš snažan partner – usklađenost bez kompromisa

Pravno siguran pristup tržištu Evropske unije

U globalnoj B2B trgovini i e-trgovini bezbednost proizvoda, odgovornost prema životnoj sredini, digitalna transparentnost i sertifikovani poslovni procesi predstavljaju osnovne preduslove za uspešan i održiv plasman na tržištu EU. Regulatorni zahtevi u evropskom ekonomskom prostoru ne samo da postaju sve složeniji, već i znatno stroži i sveobuhvatniji.

Sa novim obavezujućim propisima kao što su Uredba o opštoj bezbednosti proizvoda (GPSR), proširena odgovornost proizvođača (EPR), Uredba o ekodizajnu za održive proizvode (ESPR) i Digitalni pasoš proizvoda (DPP), fokus se pomera sa čiste bezbednosti proizvoda ka sveobuhvatnoj usklađenosti tokom celog životnog ciklusa. Nacionalni organi za nadzor tržišta i platforme pooštravaju kontrole – kako na spoljnim granicama, tako i u digitalnoj trgovini.

U ovom dinamičnom regulatornom okruženju, Systemic Standards deluje kao vaš stručni i strateški oslonac. Mi pretvaramo birokratske zahteve u jasne, pravno sigurne procese i rešavamo kompleksne obaveze iz GPSR, CE direktiva, EPR, PPWR, ESPR, DPP kao i međunarodnih ISO standarda. Naš cilj je da vaš ulazak na tržište EU učinimo ne samo nesmetanim, već i da vaše preduzeće efikasno zaštitimo od rizika odgovornosti, skupih carinskih zadržavanja, blokada na platformama i potencijalno egzistencijalnih zabrana prodaje.

Naše ključne kompetencije

Ciljana rešenja za vašu pravno sigurnu prisutnost na tržištu

Kako biste uspešno i zakonito plasirali svoje proizvode na evropsko tržište ili podigli svoj sistem upravljanja kvalitetom na viši nivo, nudimo vam prilagođene usluge usklađenosti (compliance). Od početne tehničke pre-audit provere do dugoročnog regulatornog zastupanja, naš portfolio pokriva sve ključne stubove moderne usklađenosti proizvoda, zaštite životne sredine i podataka:

1. Strateška zaštita od odgovornosti i EU zastupanje

Stupanjem na snagu Uredbe (EU) 2019/1020, GPSR (EU) 2023/988 kao i drugih regulatornih zahteva, za prodaju gotovo svih neprehrambenih proizvoda u EU obavezan je prisutan privredni subjekt u EU. Systemic Standards preuzima ovu zakonsku ulogu kao zvanični EU predstavnik. Na taj način preuzimamo regulatorne rizike odgovornosti u spoljnim odnosima i stvaramo osnov za GPSR, EPR i buduću DPP usklađenost.

2. Implementacija EPR i EU uredbe o ambalaži (PPWR)

Proširena odgovornost proizvođača (EPR) i nova PPWR postavljaju opsežne zahteve u vezi sa registracijom, povratom, reciklažom i označavanjem ambalaže i proizvoda. Systemic Standards koordinira vaše EPR registracije širom Evrope, strukturira izveštaje o količinama i obezbeđuje da vaša ambalaža i tokovi proizvoda budu usklađeni sa važećim i budućim regulatornim zahtevima.

3. Priprema za ESPR i Digitalni pasoš proizvoda (DPP)

Sa ESPR i DPP Evropska unija uvodi novi standard održive i podatkovno zasnovane usklađenosti proizvoda. Zahtevi u pogledu trajnosti, mogućnosti popravke, transparentnosti materijala i CO₂ podataka postaju sastavni deo pristupa tržištu. Analiziramo strukturu vaših proizvoda, razvijamo robusne modele podataka i pripremamo vaše poslovanje za obaveznu primenu Digitalnog pasoša proizvoda.

4. Preventivno izbegavanje uvoznih barijera i prekida lanca snabdevanja

Nedostatak EPR registracija, nepotpuni DPP podaci, neadekvatna tehnička dokumentacija ili pogrešno označavanje danas su dovoljni da blokiraju lance snabdevanja. Naša preventivna provera dokumenata i usklađenosti deluje upravo ovde: sveobuhvatno proveravamo vašu dokumentaciju – tehnički, regulatorno i podatkovno – i efikasno sprečavamo carinska zadržavanja, blokade na platformama i štetu po reputaciju.

5. Suverena interfejsna tačka ka evropskim nadzornim organima tržišta

U slučaju inspekcija nadležnih organa, brzina i stručna kompetencija su presudni. Kao vaš zvanični predstavnik preuzimamo profesionalnu komunikaciju sa nadzornim organima tržišta, operaterima sistema i platformama. Upravljamo rokovima, stručno odgovaramo na zahteve i aktivno branimo vaš status prodaje na evropskom tržištu.

6. Upravljanje usklađenošću i podacima sa dugoročnim dokazivanjem

Zakonodavac propisuje strogu obavezu čuvanja tehničke dokumentacije i EU deklaracija o usklađenosti (DoC) u trajanju od 10 godina – računajući od trenutka kada je poslednji model proizvoda stavljen na tržište. Istovremeno, u okviru novih regulatornih zahteva kao što su Digitalni pasoš proizvoda (DPP) i Uredba o ekodizajnu (ESPR), rastu zahtevi za strukturisanim i dostupnim podacima o proizvodima. Systemic Standards obezbeđuje zakonski usklađenu, revizijski sigurnu dugoročnu arhivu svih dokaza o usklađenosti, kao i napredno upravljanje podacima spremno za buduće zahteve. Na taj način garantujemo da i godinama nakon uvoza imate potpunu, uvek dostupnu i pravno pouzdanu dokaznu sigurnost prema nadležnim organima, carini i trećim stranama.

7. ISO i spremnost za sertifikaciju za održiv poslovni uspeh

Funkcionalan sistem upravljanja predstavlja ključ globalne konkurentnosti. Mi vodimo vaše preduzeće ka potpunoj spremnosti za sertifikaciju. Kroz strukturisane GAP analize identifikujemo slabosti i pratimo vašu organizaciju sve do uspešne audicije – na primer u oblasti upravljanja kvalitetom (ISO 9001), upravljanja životnom sredinom (ISO 14001) ili procene rizika mašina (ISO 12100).

Zaključak i pogled unapred

Evropska regulativa proizvoda dostigla je nivo zrelosti koji više ne dozvoljava kompromise ili površnost. Svako ko pokušava da posmatra ove sisteme izolovano ili se oslanja na neproverene sertifikate dobavljača iz trećih zemalja, neminovno će se suočiti sa automatskim kontrolnim mehanizmima carinskih organa ili algoritmima e-trgovinskih platformi.

Pravovremeno i proaktivno objedinjavanje tehničke bezbednosti (CE/GPSR), ekološke optimizacije ambalaže (PPWR), finansijske odgovornosti (EPR) i izgradnje digitalnih podatkovnih struktura (ESPR/DPP) predstavlja jedinu strategiju koja dugoročno obezbeđuje pristup evropskom tržištu. Ovakav pristup štiti vaše preduzeće od visokih kazni i istovremeno pretvara regulatorne obaveze u merljivu i realnu konkurentsku prednost.

Pripremite svoj portfolio proizvoda za evropsko jedinstveno tržište. Kontaktirajte nas za detaljan sveobuhvatan pre-audit.

Vodič za sveobuhvatni EU pre-audit usklađenosti

Kako bi se regulatorni nivo zrelosti vaših proizvoda pravno sigurno proverio, neophodno je da se dokumentacija strukturirano prikupi. Molimo vas da nam ove dokumente dostavite objedinjeno (poseban e-mail za svaku liniju proizvoda) na info@systemic-standards.com.

Sledeće specifikacije i kategorije dokumenata potrebne su za audit:

- **Kategorija 1: Osnovni podaci o proizvodu i učesnicima (GPSR):** Precizan opis proizvoda, namena; visokorezolutivne fotografije; potpuni podaci o adresi proizvođača, EU uvoznika i odgovornog lica sa sedištem u EU.
- **Kategorija 2: Tehnička dokumentacija i CE:** Tehnički crteži konstrukcije; kompletne liste materijala (BOM); električne šeme; analize rizika (npr. prema EN ISO 12100); postojeće EU deklaracije o usklađenosti (DoC).
- **Kategorija 3: Laboratorijska ispitivanja i hemijski dokazi:** Kompletne izveštaji akreditovanih laboratorija (npr. EMC, LVD, RED, RoHS, bezbednost igračaka); potpuna REACH usklađenost u vezi sa supstancama koje izazivaju zabrinutost (SVHC); sertifikati za kontakt sa hranom, ako je primenljivo.
- **Kategorija 4: Podaci o ambalaži i materijalima (PPWR):** Detaljan spisak svih komponenti ambalaže (težina u gramima, tačan tip materijala kao PAP 20 za talasasti karton ili LDPE 4); dokazi o sadržaju recikliranog materijala (PCR); matematička dokumentacija o usklađenosti sa pravilima o maksimalnom praznom prostoru.
- **Kategorija 5: EPR registracioni dokazi:** Spisak svih važećih registracionih brojeva u ciljnim EU zemljama (WEEE za elektronski otpad, baterije, kao i registri ambalaže poput LUCID u Nemačkoj ili SYDERLOG u Francuskoj), uključujući ugovore sa sistemima za preuzimanje i reciklažu.
- **Kategorija 6: Koncept cirkularnosti i servisa (ESPR):** Dokumentacija o ugovornoj dostupnosti rezervnih delova i detaljna uputstva za popravku; planirani period dostupnosti softverskih ili firmverskih ažuriranja (u godinama); postojeće analize životnog ciklusa (LCA) ili formalne ekološke deklaracije proizvoda (EPD).
- **Kategorija 7: IT infrastruktura i ERP sistemi (DPP):** Opis trenutno korišćenih ERP, PIM ili PLM softverskih sistema za tehničku analizu i način na koji se automatizovano, decentralizovano upravljanje podacima koristi za izradu Digitalnog pasoša proizvoda (DPP).
- **Kategorija 8: Dokaz o odgovornosti i osiguranju:** Formalni dokaz aktivnog osiguranja od odgovornosti za proizvod sa teritorijalnim pokrićem za ceo EU prostor. Minimalni iznos pokrića od 1.000.000 € je obavezan; zbog složenih obaveza ESPR i GPSR preporučuje se pokriće od 2.000.000 € do 3.000.000 €.

Zašto Systemic Standards?

Ne verujemo u krutu birokratiju, već u pametne, sistemske procese. Povezujemo dubinsko pravno i tehničko znanje sa praktičnim, ekonomski održivim rešenjima za savremene uvoznike, proizvođače i trgovce. Bilo da se radi o potrošačkim proizvodima, složenoj elektronici ili industrijskim mašinama – obezbeđujemo da vaši proizvodi evropske bezbednosne standarde ispunjavaju ne samo na papiru, već i u stvarnoj praksi.

Systemic Standards – stručnost u bezbednosti proizvoda. Izvrsnost u usklađenosti.

Systemic Standards • Oberasbacher Str. 16c • 90522 Oberasbach • Nemačka
info@systemic-standards.com • www.systemic-standards.com